

Л. М. Сергеева,
С. М. Микитюк

ВПРОВАДЖЕННЯ МОДЕЛІ РОЗВИТКУ ЗАКЛАДУ ПРОФЕСІЙНОЇ (ПРОФЕСІЙНО-ТЕХНІЧНОЇ) ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ ПЕДАГОГІЧНОЇ ЛОГІСТИКИ

Анотація. У статті представлено результати дослідження, яке виконується відповідно до наказу Міністерства освіти і науки України від 21.05.2019 № 693 «Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою “Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики” у червні 2019 — грудні 2022 року» на базі Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Чернівецькій області, Чернівецького вищого професійного училища радіоелектроніки, ДПТНЗ «Чернівецький професійний ліцей сфери послуг» у 2019–2022 рр. Авторами акцентовано увагу на уточненні поняття «освітня послуга», закономірності логістичного сервісу, його принципах, основах функціонування ринку освітніх послуг як комплексного утворення, умовах і параметрах логістичної діяльності. Висвітлено логістичну систему управління закладом професійної (професійно-технічної) освіти, приклади проектування освітньо-логістичних систем в освітньому процесі за результатами педагогічного експерименту всеукраїнського рівня. Під час експериментальної роботи авторами було визначено, що логістичний процес управління розвитком ЗП(ПТ)О скерований на обслуговування руху різних видів потоків (сервісного, інтегрованого з фінансовим, матеріальним, інформаційним потоком, кадровим потоком, що пов’язаний з потоками знань та здоров’я) з метою спрямованого управлінського впливу на їх параметри, а їх чітка орієнтованість на продукування знань через використання інтелектуального потенціалу говорить про можливість розгляду логістичної системи як підсистеми управління розвитком ЗП(ПТ)О. Сформоване в процесі експериментальної роботи бачення досліджуваної проблематики дало змогу авторам змістовно наповнити систему управління логістичними потоками у представленій концептуальній моделі процесу впровадження системи управління логістичними потоками в діяльності сучасного ЗП(ПТ)О.

Ключові слова: педагогічна логістика, освітні послуги, ринок освітніх послуг, управління розвитком ЗП(ПТ)О, освітньо-логістична система, логістичний потік.

Постановка проблеми. Пріоритетними напрямками державної політики щодо розвитку освіти в аспекті її доступності є створення ринку освітніх послуг та його науково-методичного забезпечення. Реалізація зазначеного права чи принципу рівного доступу передбачає прозорість, наступність системи освіти всіх рівнів, гнучке врахування демографічних, соціальних, економічних змін.

© Сергеева Л. М., Микитюк С. М.

З огляду на це актуалізується пошук інноваційних методик підготовки конкурентоздатних майбутніх фахівців у закладах професійної (професійно-технічної) освіти (далі — ЗП(ПТ)О), що стає основним фактором їх успішної підготовки до професійної діяльності, а також до відкриття власної справи.

До особливо суттєвих змін у сфері освіти з 2020 р. в усьому світі призвела пандемія COVID-19, спричинена коронавірусом SARS-CoV-2.

Впровадження педагогічної логістики в систему управління розвитком ЗП(ПТ)О як цілісний процес оновлення наявної моделі передбачає отримання очікуваного результату — інноваційного проєкту досліджуваного феномена.

Аналіз останніх досліджень. Проведений аналіз педагогічного вітчизняного та зарубіжного досвіду щодо управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики засвідчив, що теоретичною основою дослідно-експериментальної роботи є дослідження, що стосуються питань управління в системі професійної (професійно-технічної) освіти (далі — П(ПТ)О) (висвітлено в роботах С. Батишева, Т. Десятова, А. Дьоміна, І. Лікарчука, Н. Ничкало, С. Ніколаєнка, В. Олійника, В. Радкевич, Л. Сергеевої, О. Щербак та ін.); становлення та розвитку професійно-технічної освіти (С. Батишев, А. Беляєва, А. Киверялг, Н. Кузьміна, Н. Ничкало, Л. Сергеева та ін.); організації освітньої діяльності в закладах професійно-технічної освіти (Г. Гребенюк, Р. Гуревич, О. Дубинчук, В. Ковальчук, В. Свистун, Л. Сергеева та ін.); неперервної професійної освіти (С. Гончаренко, Е. Зеєр, Ю. Зінковський, К. Катханов, А. Кузьмінський, Н. Ничкало, Л. Лук'янова, В. Олійник, А. Сисоєва та ін.); зарубіжного досвіду професійної освіти (Н. Абашкіна, Т. Десятов, Л. Пуховська та ін.); педагогічної логістики (В. Денисенко, В. Лівшиць, М. Мельников, М. Руда, Т. Скоробогатова, Л. Сергеева, Н. Шевченко та ін.).

У цьому дослідженні ми відштовхувалися від того, що педагогічна логістика стає новим міждисциплінарним науковим напрямом, затребуваним в різних освітніх галузях; виникає потреба розмежування й уточнення понятійного апарату логістики, а також обґрунтування особливостей її впровадження в освітній процес ЗП(ПТ)О.

Мета статті полягає в обґрунтуванні доцільності впровадження педагогічної логістики в управління розвитком ЗП(ПТ)О з метою досягнення відповідності стандартам освітнього менеджменту і забезпечення його довгострокових конкурентних переваг на ринку освітніх послуг.

Відповідно авторами поставлені такі **завдання**: обґрунтувати можливості проєктування освітньо-логістичних систем у ЗП(ПТ)О, розробити й апробувати модель управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики.

Виклад основного матеріалу. Сучасні перетворення в освіті, зокрема в управлінні цією

сферою, набули неабиякої актуальності на початку третього тисячоліття, адже необхідність своєчасного реагування на виклики суспільного розвитку вимагає не лише модернізації змісту освіти, а й реформування системи та структури її управління. Дослідження проблематики управління освітою традиційно здійснюється відповідно до її основних підсистем (елементів), кожна з яких має неабияку значущість для підвищення ефективності функціонування системи загалом. Професійна освіта як невід'ємна складова системи освіти України дедалі частіше стає об'єктом наукової уваги дослідників та позиціонується на рівні пріоритетного напрямку в професійній діяльності профільних органів державної влади. Підтриманий урядом України законопроект Міністерства освіти і науки України «Про реформування професійно-технічної освіти» мав на меті вирішити основні виклики, які є у професійно-технічній освіті: невідповідність сучасного ринку праці системі освіти, потребу модернізувати систему управління і фінансування професійної освіти у зв'язку з процесами децентралізації [1].

Модернізація професійної освіти є вагомим складовим сучасного етапу економічної трансформації України в межах євроінтеграційного процесу. Серед першочергових напрямів реформування, згідно з Угодою про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, є підвищення ефективності системи освіти і професійної підготовки в напрямі забезпечення відповідності потребам ринку праці та стандартам ЄС [2, с. 145]. У цьому контексті актуальності набуває виявлення напрямів модернізації зазначеної сфери, що мають бути скеровані на створення необхідних умов для інноваційного розвитку професійного навчання різних категорій населення, як у ЗП(ПТ)О, так і на виробництві, на забезпечення якісної професійної підготовки кваліфікованих робітників для галузей економіки, малого й середнього підприємництва з урахуванням потреб ринку праці та адаптації професійно-технічної освіти до рівня розвитку і якості у країнах ЄС.

Якість освіти є основою для розвитку будь-якої країни, тому що навчання компетентних людей як робочої сили створює цінність на робочому місці і веде до економічного зростання держави в майбутньому. Крім того, світова економіка перебуває в періоді жорсткого

динамізму, що дуже впливає на сектор послуг, у тому числі освітніх.

Аналіз реального стану наук про освіту, педагогічних і психологічних наук свідчить про необхідність розвитку їх організаційного, кадрового, фінансового та ресурсного забезпечення відповідно до суспільних запитів і викликів сьогодення, а також погодження з європейськими і світовими тенденціями розбудови освітніх та дослідницьких просторів.

На виконання наказу Міністерства освіти і науки України від 21.05.2019 № 693 «Про проведення експерименту всеукраїнського рівня за темою “Управління розвитком закладів професійної (професійно-технічної) освіти на засадах педагогічної логістики” у червні 2019 року — грудні 2022 року» на базі Навчально-методичного центру професійно-технічної освіти у Чернівецькій області (директорка С. М. Микитюк), Чернівецького вищого професійного училища радіоелектроніки (директор С. І. Одайський), ДПТНЗ «Чернівецький професійний ліцей сфери послуг» (директорка О. В. Цимбал) розпочато педагогічний експеримент (наукова керівниця — завідувачка кафедри професійної і вищої освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, докторка педагогічних наук, професорка Л. М. Сергеева, наукова консультантка — президентка ГО «Асоціація працівників професійно-технічної освіти» (ВАПП) К. Б. Мірошніченко.

Поняття «**педагогічна логістика**» являє собою елемент понятійного апарату загальної логістики, спрямованої на підвищення якості освітнього процесу. Педагогічна логістика покликана забезпечити максимально, наскільки це тільки можливо, задоволення потреб споживачів освітніх послуг для більш ефективного використання кадрових ресурсів. Педагогічна логістика — це новий напрям у системі управління якістю освіти, що з’явився тільки на початку XXI ст.

Одним із базових понять педагогічної логістики є поняття освітньої статистики, до змісту якої входять результати навчання молоді на різних рівнях освіти (зовнішнє незалежне оцінювання, рейтинги закладів освіти, структура контингенту здобувачів освіти, їх досягнення і запити до роботодавця, фінансові вкладення в освіту тощо). Екстраполяція принципів і функцій логістики на освітній процес ЗП(ПТ)О дає змогу перейти від відомих механізмів управління (планування і контролю) до створення та запровадження

управлінського циклу, що визначає ефективність функціонування системи управління освітнім процесом, структурно-функціональних зв’язків між суб’єктом і об’єктом управління, методів організації педагогічного процесу, що включають усіх суб’єктів управління (керівників, викладачів, здобувачів освіти, роботодавців), організації взаємодії дидактичної, методичної, виховної, інформаційної та матеріально-технічної підсистем.

Сформоване в процесі експериментальної роботи бачення досліджуваної проблематики дало змогу гіпотетично припустити той факт, що базовим потоком **педагогічної логістичної системи** ЗП(ПТ)О буде потік тих, хто навчається (здобувачі освітніх послуг), потік здоров’я, спрямований на розвиток і реалізацію творчого потенціалу та тривалість активної діяльності здобувачів освітніх послуг, а обслуговують його сервісний потік, інтегрований з фінансовим, матеріальним і/або інформаційним потоком, а також кадровий потік та потік знань, який охоплює такі ланки, як виробництво знань, видалення застарілих і дистрибуцію (розподіл) знань у відкритому освітньому середовищі. Нині педагогічна логістика стає новим міждисциплінарним науковим напрямом, затребуваним в різних освітніх галузях [3, с. 72].

Отже, **логістичний процес** управління розвитком ЗП(ПТ)О передбачає обслуговування руху різних видів потоків (сервісного, інтегрованого з фінансовим, матеріальним, інформаційним потоком, кадровим потоком, що пов’язаний із потоками знань та здоров’я) з метою спрямованого управлінського впливу на їх параметри, а їх чітка орієнтованість на продукування знань через використання інтелектуального потенціалу свідчить про можливість розгляду логістичної системи як підсистеми управління розвитком ЗП(ПТ)О. Створення складної, ієрархічно впорядкованої системи інформаційно-освітнього простору є неможливим без використання здобутків нової перспективної науки — педагогічної логістики [4, с. 72].

Функціонування логістичної системи, як і будь-якої іншої, породжує виникнення певного витратного механізму й потребує впровадження відповідного оцінювання за визначеними критеріями, що дасть можливість комплексно оцінити ефективність системи управління логістичними потоками ЗП(ПТ)О. Проведена експертна

оцінка педагогічних працівників експериментальних ЗП(ПТ)О дала змогу виявити основні проблеми, які перешкоджають ефективному впровадженню системи управління логістичними потоками, а саме: відсутність управлінського обліку логістичних потоків, недостатній рівень логістичних компетенцій педагогічних працівників та нерозуміння керівниками ЗП(ПТ)О сутності й переваг впровадження комплексного логістичного підходу у їх діяльності.

На запитання «Які із запропонованих логістичних потоків є у вашому ЗП(ПТ)О?» відповіли 97% опитаних, з них 14% обрали всі п'ять логістичних потоків, найбільша кількість респондентів — 79,3% — обрала інформаційний потік і 41,3% — кадровий потік (рис. 1).

Процес безперервного розвитку педагогічних працівників потребує цілеспрямованого створення нових, інноваційних форм, методів, засобів діяльності за допомогою прогнозованої *логістичної моделі* в управлінні розвитком ЗП(ПТ)О. Із цією метою рекомендовано розробити та запропонувати алгоритм дій із започаткування онлайн-семінарів для педагогічних працівників з використанням засад *педагогічної логістики*, що передбачає реалізацію логістичних педагогічних потоків (інформаційного, сервісного, інформаційного та стратегічного планування).

Аналізуючи запити роботодавців щодо кваліфікаційних вимог до майбутніх фахівців, керівники ЗП(ПТ)О можуть вживати заходи, що спрямовані на перегляд і вдосконалення змісту освітніх компонентів, виробничої практики та виробничого навчання тощо, адаптуючи їх до потреб соціально-економічної сфери діяльності суспільства. Все це зменшить дистанцію між ЗП(ПТ)О і роботодавцями, а також сприятиме підготовці справді потрібних суспільству фахівців.

З огляду на особливості складної системи, якою є професійна освіта, застосування концепції логістики має передбачати такі цілі, як високі стандарти якості професійної освіти, ефективне використання фінансових ресурсів, швидке реагування на зміну попиту на освітньому ринку, короткий термін оновлення освітніх програм і навчальних планів. Ключовими елементами реалізації логістичної концепції мають бути: «тягнуча» інформаційна система, постійне оновлення змісту та форм навчання в системі П(ПТ)О, раціональне використання фінансових ресурсів, партнерство із закладами освіти, контроль за освітнім процесом тощо.

Розроблення практичних рекомендацій щодо формування механізму управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики виявило чинники, що визначають: мотивацію

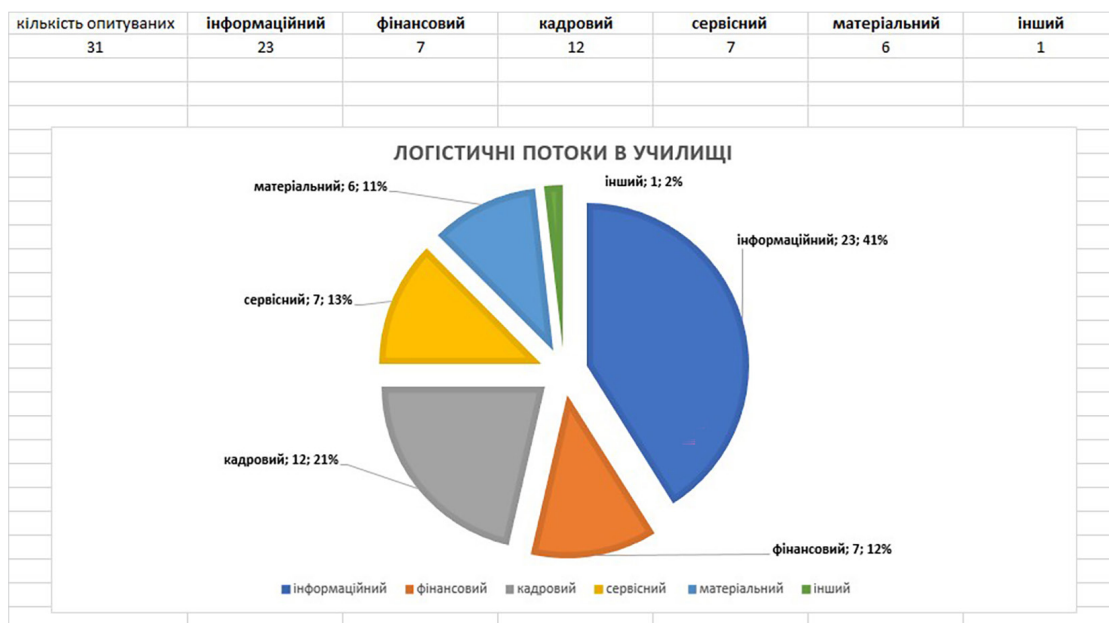

Рис. 1. Результати опитування педагогічних працівників ЗП(ПТ)О щодо наявності і функціонування логістичних потоків у закладі освіти

випускників у виборі професій і, власне, закладу освіти, зацікавлення роботодавців, підходи до оцінювання й аналізу конкурентоздатності ЗП(ПТ)О, підготовку практичних рекомендацій щодо схвалення управлінських рішень на засадах інформаційної логістики в процесі реалізації стратегії ЗП(ПТ)О.

Показники якості освіти визначаються через оцінювання компетенцій випускників, де основним критерієм слугує міра відповідності їхніх знань, умінь і навичок вимогам соціально-економічної та професійної сфер життя, відповідальність, а також готовність до творчого розв'язання проблем і завдань в усіх сферах життєдіяльності [5, с. 40].

Важливими елементами логістичної освітньої системи ЗП(ПТ)О є сервісний, матеріальний та інформаційний потоки. Фактично, від структури сервісного потоку і рівня надання *освітніх послуг* залежить конкурентоздатність ЗП(ПТ)О. Ще однією ключовою проблемою для ефективного функціонування логістичної системи ЗП(ПТ)О є те, що вона може бути реалізована як для людей, так і людьми [6]. Тому *кадровий потік* є вихідним пунктом для аналізу, який передувє концептуалізації пропозиції про надання освітніх послуг та її розроблення в готовий освітній продукт.

Саме формування ефективних *кадрового* і *сервісного потоків* починається із задоволення потреб постачальників послуг [7, с. 121]. Якщо ЗП(ПТ)О буде фокусувати свою логістичну діяльність на потребах практичної реалізації отриманих знань, особливо важливо розробляти вимоги до якості освітніх послуг і технологій для підтримки логістичної системи. З огляду на це розроблення стратегії розвитку потенціалу викладачів ЗП(ПТ)О відіграє важливу роль у побудові ефективної логістичної системи. Коли ми переходимо до суспільства знань, освітні технології стають дедалі більше орієнтованими на клієнта, а здобувачі освіти (споживачі освітньої послуги) стають більш відповідальними за власне навчання.

Кадровий потік є частиною інтелектуального капіталу, що безпосередньо стосується педагогічних працівників ЗП(ПТ)О: як тих, що задіяні в освітньому процесі, так і тих, які його супроводжують. Це сукупність знань, досвіду, практичних навичок педагога, його мобільність, здатність до сприйняття нової інформації, навчання,

перепідготовки, готовність до нововведень, адаптації до нових умов, креативного мислення, формування нових ідей, культура праці. Управління кадровим потоком потребує постійного підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Вирішальну роль при цьому відіграє безперервний процес розвитку й оцінки індивідуальної компетентності педагогів. Накопичені знання і досвід їх практичного використання характеризують рівень професійної компетентності. **Сервісний потік** має відображати організаційну відповідь на виявлені потреби та бажання цільового сегмента в певному соціально-економічному контексті і в освітній логістичній системі [8, с. 44].

Слід зазначити, що процес навчання та методи передачі знань протягом останніх років постійно змінюються, а сучасні умови, пов'язані з пандемією COVID-19, вимагають побудови таких освітніх систем, які були б гнучкішими, здатними швидко адаптуватися до змін. Сучасний педагог має не лише передавати знання, а й бути фасилітатором у світових знаннях, допомагати здобувачам освіти зрозуміти важливість навчання і нести особисту відповідальність за результати своїх досліджень [9].

Вивчення освітніх тенденцій, особливостей освітніх процесів у ЗП(ПТ)О, принципів та проблем, привело нас до висновку, що сучасні заклади в системі П(ПТ)О гостро потребують висококваліфікованих викладачів, здатних швидко адаптуватися до нових освітніх стандартів, приймати зміни, створювати високоякісні освітні продукти [9]. Час спонтанного управління минув. Тепер необхідно побудувати системний підхід до розв'язання проблеми розвитку комплексу навчальних ресурсів за критеріями сучасної системи П(ПТ)О та диференційованими вимогами до якості освіти для всіх сегментів споживачів освітніх послуг.

Отже, логістичний процес управління спрямований на обслуговування руху різних видів потоків (сервісного, інтегрованого з фінансовим, матеріальним, інформаційним потоком, кадровим потоком, що пов'язаний з потоками знань та здоров'я) з метою спрямованого управлінського впливу на їх параметри, а їх чітка орієнтованість на продукування знань через використання інтелектуального потенціалу свідчить про можливість розгляду логістичної системи як підсистеми управління розвитком ЗП(ПТ)О.

Ефективність впровадження системи управління логістичними потоками в діяльності ЗП(ПТ)О залежить від основних елементів та елементів, що їх забезпечують. Основними елементами впровадження цих процесів є: логістичний потенціал, логістична компетенція, логістична стратегія і стратегічне планування логістичної діяльності, а елементи, що їх забезпечують, — це логістичний менеджмент як система управління логістичними потоками і комплекс логістичного забезпечення [10]. З огляду на результати проведених досліджень,

а також на запропоноване нами змістове наповнення системи управління логістичними потоками, представимо модель процесу впровадження системи управління логістичними потоками в діяльності ЗП(ПТ)О (рис. 2).

Як видно з наведеної моделі, вона може охоплювати кілька етапів:

- підготовчий — визначення рівня логістичної досконалості закладу освіти, формування та реалізація системи управління логістичними потоками в ЗП(ПТ)О;

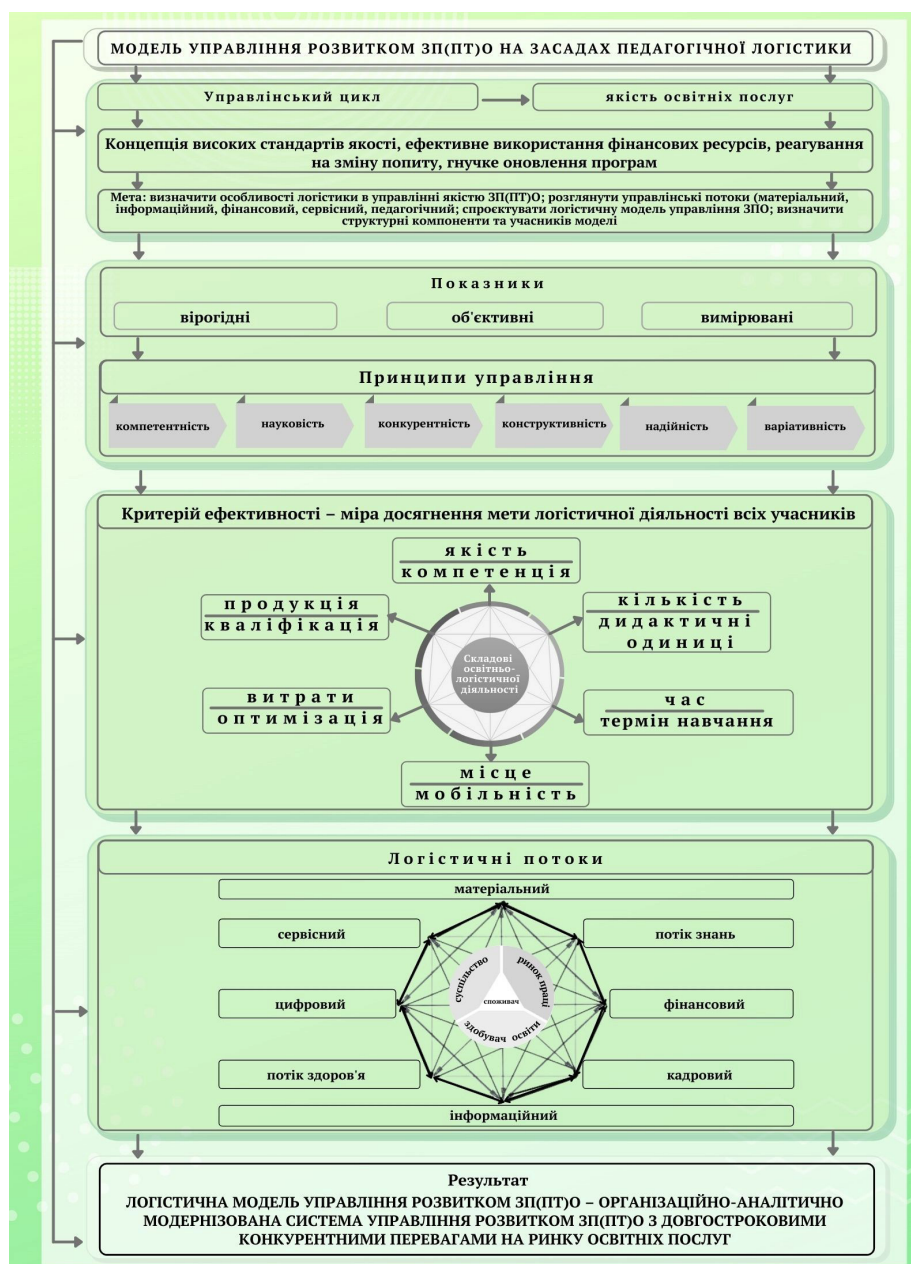

Рис. 2. Модель управління розвитком ЗП(ПТ)О на засадах педагогічної логістики (розроблено С. М. Микитюк)

- формування логістичної стратегії, розроблення і реалізація стратегічного логістичного плану управління логістичними потоками, впровадження системи управління логістичними потоками;
- оцінювання впливу логістичних потоків закладу освіти на ефективність його діяльності.

Визначено, що ефективна реалізація процесів управління логістичними потоками в ЗП(ПТ)О можлива за умови наявності в них достатнього рівня логістичної досконалості (РЛД) всіх елементів, який ми пропонуємо визначати на трьох основних рівнях логістичної інтеграції: фрагментарному, функціональному та системному. Саме така рівнева структура оцінювання відображає особливості логістичного підходу, дає змогу достовірно оцінити рівень логістичного потенціалу в ЗП(ПТ)О й «можливості реалізації логістичних процесів в системі управління логістичними потоками» [11]. З метою підвищення ефективності реалізації логістичної стратегії необхідно також визначити її місце у стратегічному ланцюгу досягнення комплексу логістичних пріоритетів ЗП(ПТ)О і виявити призначення основних складових цього ланцюга.

На підґрунті аналізу сучасної наукової літератури та досліджень з питань педагогічної логістики здійснено уточнення сутності понять «освітня логістика» і «педагогічна логістика», визначено принципи і концепції педагогічної логістики, що можуть застосовуватися в освітньому процесі ЗП(ПТ)О [12]. З огляду на зазначені вище компоненти і принципи педагогічної логістики вважаємо, що кожен ЗП(ПТ)О має зробити власні перші кроки в напрямі модернізації системи професійно-технічної освіти та реорганізації системи підготовки.

З метою регламентування і раціоналізації виконання логістичних процесів слід визначити логістичні пріоритети. До логістичних пріоритетів ЗП(ПТ)О ми відносимо: підвищення рівня логістичної досконалості ЗП(ПТ)О; мінімізацію витрат та часового фактора за рахунок оптимізації ресурсних потоків; досягнення оптимального рівня освітньо-логістичного сервісу; інтеграційний зв'язок логістичних завдань, операцій, функцій у процесі логістичного управління освітніми потоками і, як результат, підвищення ефективності діяльності ЗП(ПТ)О загалом.

Список використаних джерел

1. Шумік І. В. Навчання у закладах професійної освіти в умовах карантину. Виклики та рішення : матеріали серпневої конференції МОН України 2020 р. URL: <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/2020/10%20prezi%20shymik.pdf> (дата звернення: 10.02.2022).
2. Трубич С., Майкович Т. Формування та розвиток ринку освітніх послуг як передумова входження України в ЄС (деякі підходи до уточнення понятійного апарату дослідження). *Вісник ТАНГ*. 2003. № 5/1. С. 145–150.
3. Руда М. В. Перспективи впровадження освітньої логістики в Україні. *Вісник національного університету «Львівська політехніка»* : зб. наук. пр. 2012. Вип. 749. С. 71–77.
4. Лившиц В. Л. Педагогическая логистика. *Полісвіт*. 2007. № 1. С. 72–79.
5. Братко М. Конкурентоспроможність випускника як показник якості освітнього середовища вищого навчального закладу. *Управління якістю в освіті та промисловості: досвід, проблеми та перспективи* : тези доповідей III Міжнар. наук.-практ. конф. пам'яті проф. П. Столярчука (м. Львів, 11–12 травня 2017 р.) / відп. за вип. М. М. Микійчук. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. С. 40–41.
6. Склярєва Н. Ю. К вопросу об образовательной логистике. *Гуманитарные и социальные науки*. 2012. № 5. С. 324–330.
7. Дибач І. Л. Роль та зміст освітніх послуг в умовах соціалізації та інформатизації економіки. *Бізнес Інформ*. 2019. № 7. С. 115–122.
8. Вінярська М., Демська Ю., Кухар О., Огородник М. Забезпечення якості надання логістичних послуг. *Управління якістю в освіті та промисловості: досвід, проблеми та перспективи* : тези доповідей III Міжнар. наук.-практ. конф. пам'яті проф. П. Столярчука (м. Львів, 11–12 травня 2017 р.) / відп. за вип. М. М. Микійчук. Львів : Видавництво Львівської політехніки, 2017. С. 44.
9. Концепція реалізації державної політики у сфері професійної (професійно-технічної) освіти «Сучасна професійна (професійно-технічна) освіта» на період до 2027 року: схвалена розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 червня 2019 р. № 419-р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80#Text> (дата звернення: 10.02.2022).
10. Забуранна Л. В., Кулік А. В. Управління логістичною системою підприємства. *Ефективна економіка*. 2015. № 3. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3861> (дата звернення: 08.02.2022).
11. Моделі системи освіти в сучасному світі. *Навчальні матеріали онлайн*. URL: <https://pidruchniki>.

com/15941024/pedagogika/modeli_sistemi_osviti_suchasnomu_sviti (дата звернення: 04.02.2022).

12. Кінах Н. Логістичні підходи в системі неперервної освіти. *Психолого-педагогічний супровід фахового зростання особистості в системі неперервної професійної освіти* : матеріали Всеукраїнської науково-практичної інтернет-конференції (м. Бердянськ, 26–27 листопада 2020 р.). Бердянськ : Бердянський державний педагогічний університет, 2020. С. 166–167.

References

1. Shumik, I. V. (2020). Navchannia u zakladakh profesiinoi osvity v umovakh karantynu. Vyklyky ta rishennia [Training in vocational schools in quarantine. Challenges and solutions]. *Materialy serpnevoi konferentsii MON Ukrainy 2020 r. — Proceedings of the August conference of the Ministry of Education and Science of Ukraine 2020*. Retrieved from <https://mon.gov.ua/storage/app/media/zagalna%20serednya/serpneva-konferencia/2020/10%20prezi%20shymik.pdf> [in Ukrainian].
2. Trubych, S., Maikovykh, T. (2003). Formuvannia ta rozvytok rynku osvitnykh posluh yak peredumova vkhodzhennia Ukrainy v YeS (deiaki pidkhody do utochnennia poniatiinoho aparatu doslidzhennia) [Formation and development of the market of educational services as a prerequisite for Ukraine's accession to the EU (some approaches to clarify the conceptual apparatus of the study)]. *Visnyk TANH — Bulletin of TANE*, 5/1, (pp. 145–150) [in Ukrainian].
3. Ruda, M. V. (2012). Perspektyvy vprovadzhennia osvitnoi lohistyky v Ukraini [Prospects for the implementation of educational logistics in Ukraine]. *Visnyk Natsionalnoho universytetu "Lvivska politekhnika" — Bulletin of Lviv Polytechnic National University*, 749, (pp. 71–77). Lviv [in Ukrainian].
4. Livshits, V. L. (2007). Pedagogicheskaya logistika [Pedagogical logistics]. *Polisvetie*, 1, (pp. 72–79) [in Russian].
5. Bratko, M. (2017). Konkurentospromozhnist vypusnyka yak pokaznyk yakosti osvitnoho seredovyscha vyshchoho navchalnoho zakladu [Competitiveness of the graduate as an indicator of the quality of the educational environment of the higher educational institution]. *Upravlinnia yakistiu v osviti ta promyslovosti: dosvid, problemy ta perspektyvy — Quality management in education and industry: experience, problems and prospects*: Proceedings of the International Scientific and Practical Conference dedicated to the memory of prof. P. Stolyarchuk. (pp. 40–41). Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniky [in Ukrainian].
6. Sklyarova N. Yu. (2012). K voprosu ob obrazovatel'noy logistike [On the issue of educational logistics]. *Gumanitarnyye i sotsialnyye nauki — Humanities and social sciences*, 5, (pp. 324–330) [in Russian].
7. Dybach, I. L. (2019). Rol ta zmist osvitnykh posluh v umovakh sotsializatsii ta informatyzatsii ekonomiky [The role and content of educational services in terms of socialization and informatization of the economy]. *Biznes Inform — Business Inform*, 7, (pp. 115–122) [in Ukrainian].
8. Viniarska, M., Demska, Yu., Kukhar, O., & Ohorodnyk, M. (2017). Zabezpechennia yakosti nadannia lohistychnykh posluh [Ensuring the quality of logistics services]. M. M. Mykychuk (Eds.), *Upravlinnia yakistiu v osviti ta promyslovosti: dosvid, problemy ta perspektyvy — Quality management in education and industry: experience, problems and prospects* : Proceedings of the International Scientific and Practical Conference dedicated to the memory of prof. P. Stolyarchuk, p. 44. Lviv : Vydavnytstvo Lvivskoi politekhniky [in Ukrainian].
9. Kontsepsiia realizatsii derzhavnoi polityky u sferi profesiinoi (profesiino-tekhnichnoi) osvity "Suchasna profesiina (profesiino-tekhnichna) osvita" na period do 2027 roku [The concept of implementation of state policy in the field of professional (vocational) education "Modern professional (vocational) education" for the period up to 2027]. (2019, June 12). Retrieved from <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/419-2019-%D1%80#Text> [in Ukrainian].
10. Ziburanna, L. V., & Kulik, A. V. (2015). Upravlinnia lohistychnoiu systemoiu pidpriemstva [Management of the logistics system of the enterprise]. *Efektivna ekonomika — Effective economy*, 3. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=3861> [in Ukrainian].
11. Modeli systemy osvity v suchasnomu sviti [Models of the education system in the modern world]. *Navchalni materialy onlain — Training materials online*. Retrieved from https://pidruchniki.com/15941024/pedagogika/modeli_sistemi_osviti_suchasnomu_sviti [in Ukrainian].
12. Kinakh, N. (2020). Lohistychni pidkhody v systemi nepererвної osvity [Logistics approaches in the system of continuing education]. *Psykhologo-pedahohichniy suprovod fakhovoho zrostannia osobystosti v systemi nepererвної profesiinoi osvity — Psychological and pedagogical support of professional growth of the individual in the system of continuing professional education* : Proceedings of the All-Ukrainian Scientific and Practical Internet Conference. (pp. 166–167). Berdiansk : Berdianskyi derzhavnyi pedahohichniy universytet [in Ukrainian].

L. M. Serheieva,
S. M. Mykytiuk

IMPLEMENTATION OF THE INSTITUTION DEVELOPMENT MODEL OF PROFESSIONAL EDUCATION ON THE BASIS OF PEDAGOGICAL LOGISTICS

Abstract. *The article presents the results of the study, which is carried out in accordance with the order of the Ministry of Education and Science of Ukraine from 21.05.2019 № 693 “On conducting an all-Ukrainian experiment on “Management of development of professional (vocational and technical) education on the basis of pedagogical logistics” in June 2019 — December 2022” on the basis of the Training and Methodological Center for Vocational Education in Chernivtsi region, Chernivtsi Higher Vocational School of Radio Electronics, Chernivtsi professional lyceum of services in 2019–2022. The authors focus on the clarified concepts of “educational service”, the laws of logistics service, its principles, the basics of the market of educational services as a complex education, conditions and parameters of logistics activities. The logistics system of management of the institution of professional (vocational-technical) education, examples of designing educational and logistics systems in the educational process based on the results of a pedagogical experiment at the national level are highlighted. In the course of experimental work, the authors found that the logistics process of managing the development of Vocational School is aimed at servicing the movement of different types of flows (service, integrated with financial, material, information flow, personnel flow associated with knowledge and health flows) for the purpose of directed managerial influence on their parameters, and their clear focus on the production of knowledge through the use of intellectual potential. That is why there is the opportunity to consider the logistics system as a subsystem for managing the development of Vocational School. The vision of the researched problems formed in the course of experimental work allowed the authors to fill in the logistics flow management system in the presented conceptual model of the process of implementation of the logistics flow management system in the activity of modern Vocational School.*

Keywords: *educational logistics, educational services, market of educational services, management of development of Vocational School, educational-logistic system, logistic flow.*

ІНФОРМАЦІЯ ПРО АВТОРІВ

Сергеева Лариса Миколаївна — д-рка пед. наук, професорка, завідувачка кафедри професійної і вищої освіти, Центральний інститут післядипломної освіти ДЗВО «Університет менеджменту освіти» НАПН України, м. Київ, Україна, lase2508@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7177-3014>

Микитюк Світлана Миколаївна — директорка, Навчально-методичний центр професійно-технічної освіти у Чернівецькій області, спеціалістка вищої категорії, викладачка-методистка, м. Чернівці, Україна, smykytjuk@ukr.net; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9168-1187>

INFORMATION ABOUT THE AUTHORS

Serheieva L. M. — D. Sc. in Pedagogy, Professor, Head of the Vocational and Higher Education Department of the Postgraduate Education, Central Institute of SIHE “University of Education Management”, Kyiv, Ukraine, lase2508@gmail.com; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0002-7177-3014>

Mykytiuk S. M. — Director, Regional Center of Vocational Schooling and Training in Chernivtsi region, specialist of the highest category, teacher-methodist, Chernivtsi, Ukraine, smykytjuk@ukr.net; ORCID ID: <https://orcid.org/0000-0001-9168-1187>

Стаття надійшла до редакції / Received 14.02.2022